

Република Србија
ВРХОВНИ СУД
Рев 15708/2024
12.09.2024. године
Београд

У ИМЕ НАРОДА

Врховни суд, у већу састављеном од судија: Бранислава Босиљковића, председника већа, Драгане Бољевић и Јасмине Симовић, чланова већа, у парници тужила АА из ... и малолетне ББ из ... коју заступа законски заступник - отац ВВ, а чији је заједнички пуномоћник Марина Ивеља адвокат из ..., против тужених ГГ из ... са боравиштем у ..., Општина ..., Република ... и ДД из ..., Општина ..., Република ..., чији је заједнички пуномоћник Радиша Трифуновић адвокат из ..., ради заштите од насиља у породици, одлучујући о ревизији туженог ДД изјављеној против пресуде Апелационог суда у Београду Гж2 99/24 од 28.02.2024. године, у седници већа одржаној дана 12.09.2024. године, донео је

ПРЕСУДУ

ПРЕИНАЧУЈУ СЕ пресуда Апелационог суда у Београду Гж2 99/24 од 28.02.2024. године у ставу првом и ставу трећем изреке у односу на туженог ДД и пресуда Основног суда у Вршцу П2 264/23 од 31.10.2023. године у ставовима првом и петом изреке, тако што **СЕ ОДБИЈА** тужбени захтев тужиле АА према туженом ДД за одређивање мера заштите од насиља у породици и захтев да се обавезе тужени да тужилци на име трошкова поступка исплати износ од 247.500,00 динара са законском затезном каматом од извршности пресуде до исплате, и **ОБАВЕЗУЈУ СЕ** тужиле да туженом ДД на име трошкова поступка исплате 209.001,00 динара у року од 15 дана од дана пријема преписа ове пресуде.

ОДБИЈА СЕ захтев тужиле за накнаду трошкова за састав одговора на ревизију, као неоснован.

Образложење

Пресудом Основног суда у Вршцу П2 264/23 од 31.10.2023. године, ставом првим изреке, одређене су мере заштите од насиља у породици и то изрицањем забране туженом ДД приближавања тужилци АА на удаљености не мањој од 300м, осим у случајевима судских спорова који подразумевају присуство на рочиштима; даљег узнемиравања сваке врсте као и контакт са тужилом АА; приступања простору око и у месту становања тужиле АА у ..., све у периоду од годину дана. Ставом другим изреке, одбијен је тужбени захтев тужиле малолетне ББ да се одреде мере заштите од насиља у породици према туженом ДД. Ставом трећим изреке, одбијен је тужбени захтев тужиле да се одреде мере заштите од насиља у породици према туженој ГГ. Ставом

четвртим изреке, обавезане су тужиле да туженој ГГ на име трошкова поступка плате 337.249,00 динара са законском затезном каматом од извршности пресуде до исплате. Ставом петим изреке, обавезан је тужени ДД да плати тужилји АА на име трошкова поступка 247.500,00 динара са законском затезном каматом од извршности пресуде до исплате.

Пресудом Апелационог суда у Београду Гж2 99/24 од 28.02.2024. године, ставом првим изреке, одбијена је као неоснована жалба туженог ДД и потврђена пресуда Основног суда у Вршцу П2 264/23 од 31.10.2023. године у ставовима првом и петом изреке. Ставом другим изреке, одбачена је као недозвољена жалба тужене ГГ изјављена против првог и петог става изреке првостепене пресуде. Ставом трећим изреке, одбијен је захтев тужених за накнаду трошкова другостепеног поступка.

Против правноснажне пресуде донете у другом степену, става првог и трећег изреке, тужени ДД је благовремено изјавио ревизију због битне повреде одредаба парничног поступка из члана 374. став 1. ЗПП и погрешне примене материјалног права.

Тужиле су одговориле на ревизију.

Врховни суд је испитао другостепену пресуду у побијаном делу на основу члана 408. ЗПП („Службени гласник Републике Србије“ број 72/11 ... 18/20) и утврдио да је ревизија основана.

У поступку пред нижестепеним судовима није учињена битна повреда одредаба парничног поступка из члана 374. став 2. тачка 2. ЗПП, на коју суд у ревизијском поступку пази по службеној дужности. Ревизијом, изјављеном и из разлога предвиђеног чланом 407. став 1 тачка 3. ЗПП, посебно се не указује на конкретну процесну одредбу коју другостепени суд није применио или је погрешно применио. Наводи у ревизији о изостанку јасних и недвосмислених разлога у другостепеној пресуди указивали би на битну повреду одредаба парничног поступка из члана 374. став 2. тачка 12. ЗПП, која није разлог за ревизију.

Према утврђеном чињеничном стању, тужена ГГ је од 01.05.2022. године у браку са ВВ, сином тужиле АА и мајка тужиле малолетне ББ, рођене ... године у том браку. Тужени ДД је отац тужене ГГ. Од закључења брака тужена ГГ и њен супруг живели су у ..., где је ВВ био Између брачних другова јавила су се неслагања у које су били укључени и њихови родитељи. Након сукоба брачних другова дана 23.01.2023. године тужена ГГ, у пратњи оца и сестре, напустила је брачну заједницу и услед нервног растројства смештена је на хоспитално лечење. На лечењу је провела 28 дана, у периоду од 27.01.2023. године до 23.02.2023. године. У том периоду ВВ је малолетну ББ преузео и довео у ..., и о њој се фактички бринула његова мајка и ... које је ангажовао. Тужена ГГ се вратила у заједничко домаћинство десет дана по изласку са болничког лечења, а тада је у том домаћинству била и њена свекрва, тужилја АА. Породични сукоби су се наставили, а тужена ГГ је понашање супруга доживела као психичко насиље, због чега је против њега поднела пријаву полицији. Поводом поднете пријаве тужене ГГ, ВВ је наређењем Полицијске станице Вршац од 06.04.2023. године, изречена хитна мера привременог удаљења учиниоца из стана у ... и привремена забрана да контактира жртву насиља и да јој прилази у трајању од 48

часова, а ради заштите жртава – тужиене ГГ и тужиље малолетне ББ, и од њега је истог дана одузето оружје и муниција. По удаљењу ВВ из породичног стана, тужена ГГ се са својим оцем, који је у међувремену по њеном позиву дошао у ..., вратила у стан у коју су их увели радници Центра за социјални рад Вршац. Сутрадан, у вечерњим часовима, настао је вербални сукоб тужиље АА и туженог ДД. Тужени је све време викао на тужиљу АА, агресивно јој прилазећи и обраћајући јој се, након чега је тужиља изашла из стана и позвала полицију. По пријави тужиље, Полицијска станица Вршац је наредбама од 07.04.2023. године, туженој ГГ изрекла хитну меру привременог удаљења учиниоца из стана и привремену забрану да контактира жртву насиља и прилази јој у трајању од 48 сати, а ради заштите жртава - тужиље АА и малолетне ББ, а туженом ДД хитну меру привременог удаљења учиниоца из стана у месту и привремену забрану да контактира жртву насиља и прилази јој у трајању од 48 часова, а ради заштите жртве - тужиље АА. Тужена ГГ и тужени ДД тренутно живе у Републици ..., месту ..., Општина ..., а тужиље у

Полазећи од утврђеног чињеничног стања и одредби чланова 197. став 1, 2. и 3, члана 198. став 1, 2. и 3, члана 284. став 1. и 2, члана 286. став 1. Породичног закона, првостепени суд је закључио да је тужени ДД својим понашањем угрозио душевно здравље и спокојство тужиље АА и да се у описаним радњама туженог према тужиљи АА стичу елементи насиља у породици, обзиром да је тужени ДД отац тужиљине снахе „пријатељ у тазбинском сродству“, због чега је целисходно да се према њему одреде предложене мере заштите од насиља у породици ради заштите жртве насиља - тужиље АА.

Другостепени суд је прихватио правно становиште првостепеног суда.

Врховни суд сматра да тужени ДД у ревизији основано указује да су нижестепени судови погрешно применили материјално право када су усвојили тужбени захтев тужиље АА према туженом ДД.

Члан 198. став 1. Породичног закона прописује да против члана породице који врши насиље суд може одредити једну или више мера заштите од насиља у породици, којом се привремено забрањује или ограничава одржавање личних односа са другим чланом породице.

Члановима породице у смислу члана 197. став 3. Породичног закона сматрају се: 1) супружници или бивши супружници; 2) деца, родитељи и остали крвни сродници, те лица у тазбинском или адоптивном сродству, односно лица која везује хранитељство; 3) лица која живе или су живела у истом породичном домаћинству; 4) ванбрачни партнери или бивши ванбрачни партнери; 5) лица која су међусобно била или су још увек у емотивној или сексуалној вези, односно која имају заједничко дете или је дете на путу да буде рођено, иако никад нису живели у истом породичном домаћинству.

Сродство је правна веза, законом призната веза, између два или више лица између којих увек постоје одређена права и обавезе. Као законом призната правна веза постоје три облика сродства: крвно сродство, адоптивно сродство и тазбинско

сродство. Осим ових законом признатих облика сродства, у нашем народу је познато и пријатељско сродство и духовно сродство (српски сроднички односи).

Крвно сродство заснива се рођењем. Адоптивно сродство се заснива правним путем – усвојењем. Тазбинско сродство заснива се закључењем брака и представља однос једног брачног друга и крвних сродника другог брачног друга. Тазбинско сродство не постоји између самих брачних другова нити између сродника једног и сродника другог брачног друга, што произилази из члана 21. Породичног закона којим је тазбинско сродство у првом степену праве линије (свекар и снаха; зет и ташта; очух и пасторак; маћеха и пасторак) прописано као сметња за закључење брака.

Имајући у виду наведене одредбе материјалног права и утврђене чињенице да тужиља АА и тужени ДД никада нису живели нити живе у истом породичном домаћинству, и не налазе се у тазбинском сродству, исти се не сматрају члановима породице у смислу члана 197. став 3. Породичног закона, која лица имају право да траже изрицање мера заштите од насиља у породици у смислу члана 198. став 1. ЗПП, па је тужбени захтев тужиље АА према туженом ДД којим тражи одређивање мера заштите од насиља у породици, неоснован.

Врховни суд је због изнетог преиначио другостепену и првостепену пресуду у оспореном делу, и одбио тужбени захтев тужиље АА према туженом ДД.

Преиначене су и другостепена одлука о трошковима поступка у ставу трећем изреке, у односу на туженог ДД и првостепена одлука о трошковима поступка у ставу петом изреке. Тужени ДД је успео у спору и зато има право на накнаду нужних трошкова. Приликом обрачуна трошкова овај суд је имао у виду да је туженог и тужену ГГ у једној фази поступка заступао заједнички пуномоћник адвокат и да су туженој ГГ правноснажно досуђени трошкови поступка од 337.249,00 динара. Пуномоћник тужених је у складу са чланом 163. став 2. и 3. ЗПП до закључења главне расправе пред првостепеним судом за радње до тада предузете, тражио да се туженима досуде трошкови поступка које је определио на рочишту одржаном 31.10.2023. године и то: за састав 4 образложена поднеска по 43.875,00 динара, за састав жалбе 49.500,00 динара и за заступање на 5 одржаних рочишта по 37.125,00 динара. Према предузетим радњама у поступку и чињеници да је заједнички пуномоћник адвокат заступао двоје тужених, који су успели у спору, туженима према АГ припадају следећи нужни трошкови поступка: за састав 4 образложена поднеска по 27.000,00 динара увећано за 50% за заступање другог туженог, за заступање на 5 одржаних рочишта по 31.500,00 динара увећано за заступање другог туженог и за састав жалбе од 10.07.2023. године тражени износ од 49.000,00 динара, што све укупно чини износ од 447.250,00 динара. Како је туженој ГГ на име трошкова поступка правноснажно досуђен износ од 337.249,00 динара, произилази да је, од до тада припадајућих трошкова поступка, остао неизмирен износ од 110.001,00 динара. Пуномоћник тужених је за састав жалбе од 29.12.2023. године тражио да се туженима досуди 49.500,00 динара увећано за 50% за заступање двоје тужених али је жалбу изјавио на став први и пети изреке првостепене пресуде који се односе само на туженог ДД, па је за састав ове жалбе туженом признат само износ од 49.500,00 динара. У ревизији је тражено за састав ревизије 49.500,00 динара. Због тога је туженом ДД на име трошкова поступка, поред износа од 110.001

динара, досуђено за састав жалбе од 29.12.2023. године износ од 49.500,00 динара и за састав ревизије износ од 49.500,00 динара, укупно 209.001,00 динара.

Са свега наведеног, на основу члана 416. став 1. ЗПП и члана 165. став 2. у вези са члановима 153. став 1. и 154. истог закона, одлучено је као у првом ставу изреке.

Трошкови одговора на ревизију, по оцени Врховног суда, нису били нужни. Зато је захтев тужиља за њихову накнаду одбијен и применом члана 165. став 1. у вези са чланом 154. став 1. ЗПП одлучено као у ставу другом изреке.

Председник већа - судија
Бранислав Босиљковић, с.р.

За тачност отправка
Заменик управитеља писарнице
Миланка Ранковић